



Het MFO-park in Zürich is wereldwijd bekend en wordt vaak geciteerd als een voorbeeld van een geslaagd project waar grondgebonden gevelgroen naar een hoger niveau gebracht wordt.



Kwaliteitsvol groen als onderdeel van gebouwen

Het VLAIO VIS-traject 'Groen Bouwen' en 'Groen in de Bouw' van VCB organiseerden midden oktober een studiereis met als insteek kwaliteitsvol groen als onderdeel van gebouwen. We belichten een aantal hoogtepunten van deze leerrijke studiereis. In de komende nummers van S&G zullen we elk project in detail toelichten.

Jan Vancayzele
Foto's: ©J. Vancayzele

Tuinaanleg en -onderhoud

Het Proefcentrum voor Sierteelt (PCS) en AVBS-Groen Groeien zijn partners van het VLAIO VIS-traject 'Groen Bouwen' dat niet alleen mikt op kennisopbouw rond dit thema maar ook een betere toepassing van groene gevels in Vlaanderen. Een betere kennis van de bestaande groene wandsystemen en hun voor- en nadelen is de betrachting. In een tweede fase wordt er bekeken hoe deze systemen geoptimaliseerd kunnen worden met aandacht voor nieuwe technologieën en producten. Recent werd een driedaagse studiereis georganiseerd met als hoogtepunten een bezoek aan het MFO-park te Zürich en het Bosco Verticale in Milaan.

Grondgebonden gevelgroen naar een hoger niveau: MFO-park

Groene gevels worden vaak snel geassocieerd met relatief complexe en dure 'living wall systems' opgebouwd met niet-grondgebonden groen. Via grondgebonden groensystemen kunnen planten ook succesvol ingezet worden op en rond gebouwen. Het MFO-park in Zürich is wereldwijd bekend en wordt vaak geciteerd als een voorbeeld van een geslaagd project waar grondgebonden gevelgroen naar een hoger niveau gebracht wordt. Dit park is opgebouwd uit een afwisseling van zeer grote groene zalen en kleinere kamers waarbij klimplanten op inox-netten groeien bevestigd aan een stalen draagstructuur. Dit parkgebouw is ondertussen 16 jaar in gebruik en heeft ondertussen zijn degelijkheid bewezen en wordt vooral ingezet als concerthal, filmstudio, park, ... Tijdens ons bezoek ging onze aandacht vooral uit naar de plantenkeuze en de interactie met de bouwkundige structuur. Architect Markus Fierz van de firma Jakob AG lichtte alle aspecten van het MFO-park toe zoals: de draagstructuur, windweerstand, plantenkeuze, irrigatie, onderhoud en bouw- en onderhoudskosten. Meer details in het volgende nummer van S&G.

Integratie van groen in woontorens: Bosco Verticale

In de wijk Porta Nuova in Milaan schieten de hypermoderne wolkenkrabbers uit de grond met het Unicredit-bankgebouw als meest opval-



De twee torens van het Bosco Verticale in Milaan zijn 110 meter en 76 meter hoog en bieden ruimte aan ruim 20.000 bomen en planten in 90 soorten.

lende. Claudio Saibene, managing director van projectontwikkelaar COIMA lichtte de ontwikkeling van de site Porta Nuova uitgebreid toe. De integratie van groen in de omgeving onder de vorm van parken en tuinen vormt een belangrijk aspect van de realisatie. Intensieve daktuinen boven parkeergarages en een park van bijna één hectare vormen de basis van de groenvoorziening. Eén van de meest bekende en spectaculaire voorbeelden van de integratie van groen in de bouwschil is het Bosco Verticale ontworpen door het architectenbureau Stefano Boeri Architetti.

De twee torens van het Bosco Verticale zijn respectievelijk 110 meter en 76 meter hoog en bieden ruimte aan ruim 20.000 bomen en planten (90 soorten). De balkons zijn berekend op de last van volwassen bomen. Op de terrassen met een totale oppervlakte van bijna 9.000 m² werden meer dan 500 hoge en middelhoge bomen, 300 kleine bomen, 5.000 heesters en 11.000 vaste planten en bodembe-

dekkers aangeplant. Landbouwkundig ingenieur Laura Gatti besprak de technische details van de beplanting. De plantenkeuze was geen eenvoudige klus. Voor dergelijke groeiomstandigheden is een juiste plantenkeuze zeer essentieel en werd zelfs de windweerstand van de planten getest in een windtunnel. Twee jaar voorbereiding waren nodig voor de opkweek, die diende te gebeuren in zogenaamde 'airpots' om de wortelgroei te stimuleren. De bomen en planten absorberen koolzuurgas en fijnstof en verbeteren de luchtvochtigheid. De vegetatie zou dezelfde ecologische footprint hebben als één hectare bos. Door hun bijdrage aan het thermisch comfort in de zomer (zonwerend effect) en de winter (afscherming wind) kan er bespaard worden op energie voor het verwarmings- en verkoelingsstelsel. Het regenwater wordt opgevangen en dient voor de irrigatie van de vegetatie. De geïntegreerde zonnepanelen leveren de nodige stroom hiervoor.

Daarnaast houden de bomen het lawaai van de stad tegen.

Biënnale architectuur – één grote architectuurbeleving

Op de '16e Biënnale Architecture Exhibition' van Venetië hadden we vooral aandacht voor de inzendingen rond groen en kwaliteitsvolle verdichting. Het is de belangrijkste architectuurmanifestatie in de wereld en is gericht op het realiseren van gebouwen en het verfijnen van de maatschappelijke relevantie. Deze 16de editie is een megaproject met maar liefst 63 nationale bijdragen en een centrale expositie van 71 ontwerpers die hiervoor werden uitgenodigd. De titel van deze editie is 'FREESPACE' en toont aan het grote publiek ideeën, gebouwen en concepten met essentiële kwaliteiten voor het leven. We lieten ons inspireren door nieuwe technieken, moduleringen, materialen en de schoonheid van architectuur in dit prachtige kader. ■

Eind 2018 totaalverbod op verkoop synthetische herbiciden aan niet-professionelen

In de zomer van 2017 verbood Vlaams minister Joke Schauvliege het niet-professioneel gebruik van herbiciden op basis van de actieve stof glyfosaat. Vreemd genoeg vond je in tuincentra en doe-het-zelf-zaken nog (aanverwante) producten op basis van glyfosaat in de winkelrekken. Op 6 oktober kwam daar verandering in want dan werd een algemeen verkoopverbod van kracht. Eind dit jaar wordt de verkoop van synthetische herbiciden aan particulieren in het geheel verboden.

Graag vestigen we uw aandacht op het recent verschenen bericht over het verbod op de verkoop en het gebruik van synthetische herbiciden voor niet-professioneel gebruik. Een nieuw koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 februari 1994 betreffende het bewaren, het op de markt brengen en het gebruiken van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 26 september 2018. Het doel van dit besluit is om een aantal herbiciden voor niet-professioneel gebruik te verbieden.

Sinds 6 oktober is er dus een algemeen verbod van kracht op de verkoop aan particulieren van totaalherbiciden op basis van glyfosaat. Eind dit jaar volgt een totaalverbod op de verkoop van synthetische herbiciden aan niet-profes-



sionelen. Particulieren zullen dan ook geen selectieve herbiciden meer vinden in tuincentra en doe-het-zelf-zaken waarmee ze bijvoorbeeld het onkruid in hun gazon kunnen bestrijden. Na een uitdooftermijn van één jaar mogen die producten vanaf 1 januari 2020 niet meer gebruikt worden in de tuin. ■